

Любов ЗАСТАВНЮК

к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ

Ключовим аспектом успішної реалізації проєкту безумовно є злагоджені, добре відпрацьовані управлінські важелі. Адже саме від ефективності управління, від своєчасно прийнятих управлінських рішень залежить успішність реалізації проєкту. Разом з тим, основна проблема управління проєктами полягає у складності створення ефективної тимчасової системи управління, яка має функціонувати спільно з постійно діючою системою управління.

За час існування проєктного управління сформовано чимало ефективних підходів, методів і стандартів, використання яких забезпечує успішну реалізацію проєктів. На даному етапі розвитку науки управління виокремлюють наступні новітні методи управління проєктами: Класичний проєктний менеджмент; Agile; Lean; Kanban; Six Sigma [3].

Класичний проєктний менеджмент є одним з найбільш поширених методів управління проєктами. Даний метод базується на так званому «водоспадному» або каскадному циклі, при якому завдання передаються послідовно по етапах, що нагадує потік. Традиційно виокремлюють 5 етапів класичного проєктного управління, в межах яких усі завдання повинні бути виконані своєчасно, тобто у відповідності до сформованих планів на основі інструментів календарно-сітьового планування (діаграми Ганта).

Ключовою перевагою даного методу є чітко окреслені на першому етапі бажані кінцеві результати, що забезпечує чітке структурування, регламентування та моніторинг усіх процесів реалізації проєкту.

Метод Agile являє собою гнучкий ітеративно-інкрементальний підхід до управління проєктами, орієнтований на динамічне формування вимог та забезпечення їх реалізації в результаті постійної взаємодії всередині самоорганізованих робочих груп, сформованих із фахівців різного профілю. Метод Agile передбачає розбиття проєкту на підпроєкти, які в підсумку формують готовий кінцевий результат.

Метод Agile характеризується гнучкістю та адаптивністю, який забезпечує реалізацію проєкту в складних, непередбачуваних умовах. Одним із прикладів компаній в Україні, які використовують Agile, є офіс Prozorro. Ключовими принципами даного методу управління проєктами є:

- люди та взаємодія важливіші за процеси та інструменти;
- працюючий продукт важливіший за вичерпну документацію;
- співпраця із замовником важливіша за узгодження умов контракту;

- готовність до змін важливіша за дотримання початкового плану.

Для забезпечення ефективної та конструктивної взаємодії між учасниками проєктної команди використовують так звані інформаційні дошки завдань та отриманих результатів.

Метод Scram – це метод управління проєктами, який ґрунтується на обов'язковому застосуванні чітко сформованих правил. Проєктні Scram – команди формуються виключно з різнопланових фахівців для забезпечення вирішення задачі проєкту будь-якої складності. Основа методу планування в Scram складається з коротких етапів (тобто ітерацій), тривалістю 2-4 тижні. Перед початком кожного етапу команда формує список завдань, які повинні бути виконані.

Scram-метод передбачає поділ проєкту на менші частини, які можуть поступово використовуватися за призначенням. Далі виокремлені частини розбиваються за пріоритетністю, де насамперед відбираються найважливіші «частини проєкту» з метою їх першочергового виконання та використання. Основна структура методу Scram містить 5 основних процесів, а саме: упорядкування, планування, щоденна нарада, підведення підсумків і ретроспективи.

Scram-метод не є універсальним застосунком, оскільки підходить не для всіх проєктних команд. Здебільшого даний метод є актуальним для реалізації невеликих за розмірами проєктів.

Більш удосконаленою версією Agile та Scram методів є метод Lean. Застосування даного методу управління проєктами дозволяє паралельно виконувати кілька завдань на різних етапах, що суттєво підвищує гнучкість та забезпечує їх оперативну реалізацію.

Метод управління проєктами Kanban – це концепція формування безперервного потоку завдань та їх ефективного виконання завдяки максимальній ефективності роботи команди. При цьому має місце чітке нормування роботи команди. Для методу Kanban доцільно виокремити наступні принципи:

- візуалізація роботи;
- обмеження кількості завдань “у процесі”.

Принципи методу Kanban прості, тому їх легко застосовувати та адаптувати у практичній діяльності. Метод Kanban – це гнучкий та ефективний підхід для проєктів із великою кількістю різноманітних завдань, які відрізняються за пріоритетом та розміром. Перевагами методу Kanban є: підвищення ефективності роботи команди; краща взаємодія в команді; висока гнучкість; скорочення часу на обговорення та проведення нарад.

Метод управління проєктами Six Sigma – це метод, що використовується у

менеджменті для вдосконалення процесів виробництва та усунення наявних дефектів. Даний метод є чітко структурованим, містить чітку систему планування для забезпечення економії ресурсів, підвищення їх якості, а також мінімізації кількості браку і дефектів. Типова формула методу управління проєктами Six Sigma: планууй – роби – перевір – виправ.

Таким чином, управління проєктами – це процес, в межах якого немає непорушних основ і універсальних рішень. Власне, кожен керівник проєкту повинен обрати метод управління, який найбільш ідеально підходить для забезпечення успішної реалізації проєкту та управління відповідним складом команди. Вагому роль при цьому безумовно відіграє наявний досвід, який і забезпечує формування власного стилю управління, починаючи від процесу планування, організування, мотивування і завершуючи контролюванням. Отже, інновативна система управління проєктами – це синтез кращих результатів новітніх наукових методів та позитивних практичних напрацювань.

Список використаних джерел:

1. Капінос Г. І., Бабій І.В. Операційний менеджмент : навчальний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 352 с.
2. Корзаченко О.В. Оптимізація бізнес-процесів українських підприємств: проблеми та перспективи. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2013. № 3. С. 64–69.
3. Сучасні методи управління проєктами. URL: <http://diplomba.ru/work/33052> (дата звернення: 11.05.2021).
4. Projects IN Controlled Environments (PRINCE2) the Office of Government Commerce (OGC), United Kingdom. URL: <https://discovery.nationalarchives.gov.uk/details/r/C11669509> (дата звернення: 11.05.2021).

Василь ЗДРЕНИК

к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ

**СУЧАСНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ
ЛОГІСТИКИ
ТА ЇХ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ**

Функціонування суб'єктів господарювання в сучасному динамічному економічному середовищі вимагає активного використання усіх наявних і інноваційних важелів оптимізації діяльності для збереження конкурентоздатності на ринку. В склад таких важелів входять і удосконалення